

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 11.06.2026
Sayı : 1911

10/4263

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Petrol bazlı plastik hammaddelerinde son dönemde yaşanan olağanüstü fiyat artışlarının sanayi üretimine, ihracata, istihdama ve tüketici fiyatlarına etkilerinin araştırılması; Türkiye'nin plastik hammaddelerinde dışa bağımlılığının oluşturduğu ekonomik risklerin tespit edilmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla, Anayasanın 98. ve İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince ekte sunulan gerekçe çerçevesinde Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Cevdet AKAY

Karabük Milletvekili
Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi

GEREKÇE

Petrol bazlı plastik hammaddeleri; başta ambalaj, otomotiv, beyaz eşya, tekstil, inşaat, elektronik, sağlık, tarım ve gıda sanayi olmak üzere çok sayıda üretim kolunun temel girdisini oluşturmaktadır. Plastik sanayi, imalat sanayisinin en yaygın ara malı üretim alanlarından biri olmasının yanında, ihracat ve istihdam açısından da stratejik öneme sahiptir.

Türkiye plastik işleme kapasitesi bakımından Avrupa'nın önde gelen ülkeleri arasında yer almasına rağmen, sektörün kullandığı temel hammaddelerde büyük ölçüde dışa bağımlı bir yapı söz konusudur. Sektörde kullanılan polietilen (PE), polipropilen (PP), PVC, PET ve benzeri petrokimya hammaddelerinin önemli bölümü ithalat yoluyla karşılanmaktadır.

Sektör verilerine göre Türkiye'nin yıllık plastik hammadde ihtiyacı yaklaşık 10 milyon ton seviyesinde bulunurken, yerli üretim bu ihtiyacın sınırlı bir kısmını karşılayabilmektedir. Bu durum; küresel petrol fiyatlarında yaşanan artışların, döviz kurundaki yükselişlerin, enerji maliyetlerindeki dalgalanmaların ve uluslararası lojistik krizlerinin Türkiye'deki üretim maliyetlerine doğrudan yansımaya neden olmaktadır.

Özellikle son dönemde Ortadoğu'da yaşanan jeopolitik gerilimler, Hürmüz Boğazı çevresindeki güvenlik riskleri, Kızıldeniz hattındaki lojistik sorunlar ve küresel tedarik zincirinde yaşanan kırılmalar; plastik hammaddelerinde ciddi fiyat artışlarını beraberinde getirmiştir.

Sektör temsilcileri tarafından yapılan açıklamalarda; özellikle alçak yoğunluklu polietilen (LDPE), yüksek yoğunluklu polietilen (HDPE), lineer alçak yoğunluklu polietilen (LLDPE) ve polipropilen türlerinde kısa süre içerisinde yüzde 80 ile yüzde 100'e yaklaşan fiyat artışları yaşandığı, bazı hammaddelerde arz sıkıntısı olduğu, spot piyasada ürün bulunmadığı, bazı üreticilerin sevkiyatları durdurduğu, sipariş iptallerinin başladığı ve tedarik zincirinde ciddi kırılmalar yaşandığı ifade edilmektedir.

Plastik hammaddelerinde yaşanan maliyet baskısı yalnızca plastik üreticilerini değil, plastik girdisi kullanan tüm sektörleri doğrudan etkilemektedir. Ambalaj maliyetlerindeki artış; gıda ve içecek fiyatlarına, otomotiv ve beyaz eşya üretimindeki maliyet artışları ise dayanıklı tüketim mallarına doğrudan yansımaktadır. Tarım sektöründe kullanılan sulama ekipmanları, sera örtüleri ve plastik bazlı üretim girdilerindeki maliyet artışı da tarımsal üretim maliyetlerini yükseltmektedir.

Bu durum üretici fiyat endeksi (ÜFE) üzerinde baskıyı artırırken, maliyet geçişkenliği yoluyla tüketici enflasyonunu da yukarı çekmektedir. Nitekim plastik hammaddeleri; ambalaj, lojistik ve ara malı niteliği nedeniyle enflasyon üzerinde zincirleme etki oluşturan stratejik girdiler arasında yer almaktadır.

Öte yandan, Türkiye'nin petrokimya alanındaki üretim kapasitesinin yetersizliği de yeniden gündeme gelmiştir. PETKİM başta olmak üzere mevcut tesislerin kapasitesi, sektörün toplam ihtiyacını karşılamaktan uzak kalmaktadır. Bu durum, Türkiye'yi küresel piyasalardaki dalgalanmalara karşı kırılgan hâle getirmektedir.

Ayrıca yüksek enerji maliyetleri, finansmana erişim sorunları, döviz kurundaki artış ve üretim

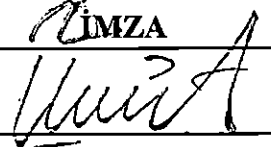
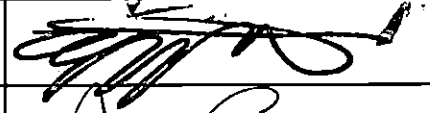

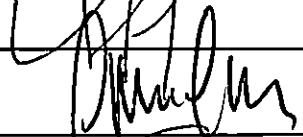

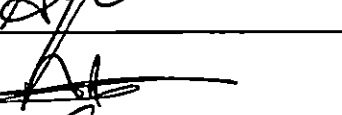
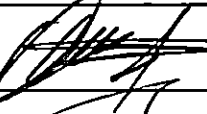

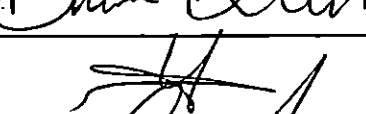
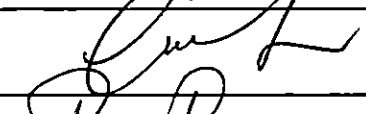
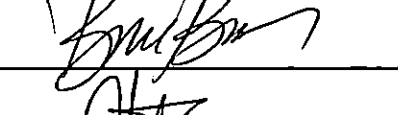

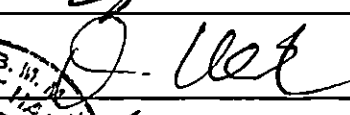

sürdürülebilirliği ciddi risk altına girmiştir. Birçok işletme kapasite düşürme, üretimi yavaşlatma veya maliyetleri doğrudan nihai ürün fiyatlarına yansıtma yoluna gitmektedir.

Yaşanan gelişmeler; sanayi üretiminde daralma, ihracatta rekabet gücü kaybı, üretici maliyetlerinde artış, tüketici fiyatlarında yeni zam dalgaları, tedarik zincirinde kırılmalar ve istihdam kayıpları riskini beraberinde getirmektedir.

Bu çerçevede; petrol bazlı plastik hammaddelerinde yaşanan fiyat artışlarının nedenlerinin, küresel gelişmelerin Türkiye ekonomisine etkilerinin, Türkiye'nin petrokimya sektöründeki dışa bağımlılık düzeyinin, yerli üretim kapasitesinin yeterliliğinin, arz güvenliği sorunlarının, sanayi üretimi ve ihracat üzerindeki etkilerin, üretici ve tüketici enflasyonuna yansımalarının, sektörde faaliyet gösteren işletmelerin karşı karşıya olduğu finansal risklerin ve yerli petrokimya yatırımlarının artırılmasına yönelik alınması gereken önlemlerin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla Meclis Araştırması açılması büyük önem taşımaktadır.

1911 Sayılı Meclis Araştırması Önerisinin İmza Çizelgesi

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Ümit ÖZLALE	İzmir MV.	
Vel: Ağbaba	Mabotça MV	
Aysel BAKOĞLU	Bartın MV	
Nurhayat Arslan Bayraktar	Bursa MV	
Orhan SÜMER	Ankara MV.	
Evrim Karaköz	Aydın MV.	
Saif ARPAÇI	Denizli MV.	
Jale Nur SÜLLÜ	ESKİŞEHİR	
Ahmet Bora YABGAN	Edirne	
Adnan BEKER	Ankara	
Cemal ENGÜRÜKURT	İstanbul	
Uğur Başgözü	Diyar	
Davut Demir	Ankara	
Fikret Taykin	İzmir	
Tahsin Ocaklı	Rize	
Bekir Başerlingen	Manisa M.V.	
Aliye Tınası Ersoy	ANKARA	
Eylen Ertuğ Ertuğrul	Zonguldak	
Okay KONURALP	ANKARA MV	
Gançe Akbaş İlgezdi	İstanbul MV	

